

Okul Yöneticilerinin Stratejik Yönetim Algularının Belirlenmesi (Hatay/İskenderun Örneği)

*Determination of School Administrators' Perceptions of Strategic Management
(Hatay/Iskenderun Sample)*

ÖZET

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeyleri ve stratejik yönetim algularının analizinin yapıldığı bu araştırma tarama deseninde betimsel bir çalışmadır. Araştırma örneklemini Hatay ili İskenderun ilçesindeki kamu okullarında çalışan 125 okul müdürü ve müdür yardımcısı oluşturmaktadır. Veriler Kayar Çelik (2019) tarafından geliştirilen “Yöneticilerde Stratejik Yönetim Algısı Ölçeği” aracılığıyla çevrimiçi yöntemlerle toplanmıştır. Verilerin normal bir dağılım göstermesi üzerine araştırmada parametrik test yöntemleri tercih edilmiştir. Araştırma bulgularına göre okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeyi ile stratejik yönetim algularının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırma bulgularına göre okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgilerinin en yüksekten en düşüğe doğru risk analizi, durum analizi, stratejik plan, fayda-maliyet analizi, stratejik bilinç, dış kaynak kullanımı, swot (gzft) analizi, değer zincir analizi ve senaryo analizi şeklinde sıralandığı; stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu; okul yöneticilerinin stratejik yönetim algularının hem ölçek genelinde hem de kaynak ve alt boyutlarında “yüksek” düzeyde olduğu; cinsiyet, eğitim durumu, yaş, kıdem ve çalıştıkları eğitim kademesi değişkenlerine göre stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algularında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluşmadığı ancak unvan değişkenine göre stratejik yönetim araç, yöntem ve tekniklerinden stratejik plan, durum analizi, swot (gzft) analizi ve fayda maliyet analizinde müdürler lehine istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Yönetici, Stratejik Yönetim.

ABSTRACT

This research, which analyses the knowledge levels of school administrators about strategic management tools, methods and techniques and their perceptions of strategic management, is a descriptive study in survey design. The research sample consists of 125 school principals and assistant principals working in public schools in İskenderun district of Hatay province. The data were collected online through the "Strategic Management Perception Scale in Administrators" developed by Kayar Çelik (2019). As the data showed a normal distribution, parametric test methods were preferred in the study. According to the findings of the research conducted to determine the level of knowledge of school administrators about strategic management tools, methods and techniques and their perceptions of strategic management, school administrators' knowledge about strategic management tools, methods and techniques are listed as risk analysis, situation analysis, strategic plan, cost-benefit analysis, strategic awareness, outsourcing, swot (gzft) analysis, value chain analysis and scenario analysis from the highest to the lowest level; their level of knowledge about strategic management tools, methods and techniques is at a high level; school administrators' perceptions of strategic management are at a "high" level both in the overall scale and in resources and sub-dimensions; there is no statistically significant difference in the level of knowledge of strategic management tools, methods and techniques and perceptions of strategic management according to the variables of gender, educational status, age, seniority and the level of education at which they work, but there is a statistically significant difference in favour of principals in strategic plan, situation analysis, swot (gzft) analysis and cost-benefit analysis among strategic management tools, methods and techniques according to the title variable.

Keywords: Management, Manager, Strategic Management.

GİRİŞ

21. yüzyılda her tür ve düzeydeki kuruluşun hayatta kalabilmesi ve gelişebilmesi için rekabet etmeyi, ürün kalitesini artırmayı veya sunulan hizmetlerin verimliliğini sağlamayı hedeflemesi gerekmektedir. Değişim ve dönüşümün sıklıkla yaşandığı günümüz dünyasında rekabet becerileri hayati önem taşımakta olup kuruluşların varlıklarını ve işlevlerini sürdürebilmeleri için sahip oldukları kaynakları etkin ve verimli bir şekilde kullanmaları gerekmektedir (Tiftik, 2021). Son yıllarda iş dünyasının tüm dünyaya yayılması; küreselleşmenin, hızlı teknolojik

Emirhan Özgür Aykut¹

How to Cite This Article

Aykt, E. Ö. (2023). “Okul Yöneticilerinin Stratejik Yönetim Algularının Belirlenmesi (Hatay/İskenderun Örneği)” International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:9, Issue:117; pp:9186-9197. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/sss.72957>

Arrival: 10 August 2023

Published: 30 November 2023

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Uzman Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Hatay, Türkiye. ORCID: 0000-0002-3947-8920

değişimlerin, gelişen pazarların ve diğer nedenlerin yarattığı şiddetli rekabet karşısında, eskisinden daha stratejik düşünmek, stratejik planlama ve karar vermeye daha fazla önem vermek zorunda kalınmaktadır (Türk & Kara, 2017).

Strateji, belirli bir hedefe ulaşmak için mevcut tüm fırsatların kullanılmasını içeren koordineli bir dizi eylemdir. Stratejinin fırsat, amaç, sistem uygulaması ve kaynak seferberliği olmak üzere dört temel unsuru vardır (Canpolat, 2010). Her bir unsur, strateji sürecini doğru bir şekilde gerçekleştirmek için kritik öneme sahiptir. Kavramsal olarak strateji; belirsizlik ve risk ortamında yetersiz bilgiyle karar vermek olarak tanımlanmaktadır. Strateji bir organizasyonun sadece seçtiği yol değil aynı zamanda en önemli çalışma alanıdır (Aytar, 2019). Açıkçası günümüzde pek çok yönetici, özellikle de üst düzey yöneticiler, günlük yönetim sorumluluklarının yanı sıra, kuruluşlarının geleceğini şekillendirme ve yönetme sorumluluğunu da üstlenmek zorundadır (Yenipınar, 2014). Bu bağlamda kuruluşun tüm stratejistleri geleceğe yönelik stratejileri gerektiği şekilde geliştirmek ve uygulamakla mükelleftir. Stratejik yönetim, bir organizasyonun güçlü, zayıf yönleri ve kaynakları çerçevesinde değişime ilişkin kararlar alma sürecidir. Stratejik yönetim, çevrenin sürekli hareket ve akış halinde olduğu varsayımına dayanır ve kuruluşların bu akışkanlığa uyum sağlaması gerektiğini vurgular (Özdemir & Toz, 2021).

Alan yazındaki çalışmalar incelendiğinde stratejik yönetimle ilgili birçok türde araştırma olduğu görülmektedir. Güçlü (2003), Canpolat (2010), Çoban ve Karakaya (2010), Özbozkurt (2019), Tiftik (2021) tarafından yapılan çalışmalarda stratejinin geniş tanımı, stratejik yönetim ve özellikleri ile stratejik yönetimin tarihçesi, süreçleri ve farklı yaklaşımları genel bir yaklaşımla ele alınarak sunulmaktadır. Ayrıca belediyeler (İzci & Yıldız, 2020; Özcan, 2006), oteller (Şentürk, 2010; Türk & Kara, 2017), sanayi işletmeleri (Özalp vd., 2012), aile işletmeleri (Aydemir, 2011), hava yolu işletmeleri (Seçilmiş, 2017), KOBİ'ler (Aytar, 2019; Gürle, 2023; Selamet, 2019), sağlık kurumları (Yavuz, 2020), kütüphaneler (Sevmez, 2021), çeşitli büyüklükteki işletmeler (Güney & Şahin, 2023; Kayar Çelik, 2019) ve eğitim kurumları (Bozkurt & Karakaya, 2023; Çelik, 2019; Çetin, 2012, 2013; Memduhoğlu & Uçar, 2012; Özdemir & Toz, 2021; Sarıpınar, 2017; Taşdemir, 2022; Yarım, 2016; Yenipınar, 2014) kapsamında stratejik yönetim ve planlama ile ilgili çalışmalar da yapıldığı görülmektedir.

Birçok sektör gibi değişen koşullar eğitim sektörünün de uyum sağlamasını gerektiriyor. Bu zorunluluk eğitim kurumlarının stratejik yönetimine olan ihtiyacı arttırmaktadır. Eğitim örgütleri de diğer örgütler gibi çevrelerinde meydana gelen değişimlere duyarsız kalmazlar ve varlıklarını sürdürebilmek için değişimlere uyum sağlama çabasıdadırlar (Çoban & Karakaya, 2010). Toplumunu teknolojik ve ekonomik açıdan en üst düzeye çıkarmak için insan unsurunu en iyi şekilde yetiştirmekle görevli okullar, değişimin hızı ve kapsamıyla rekabet etmeye hazır olmalıdır. Bu bağlamdan yola çıkılarak araştırmanın amacı stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin ve stratejik yönetim algılarının belirlenmesidir.

Okul yöneticilerinin stratejik konumlanmasında sosyal çevreye ve toplumsal kültüre ilişkin farkındalık da önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle yöneticilerin davranışlarını kültürel temellerden bağımsız olarak değerlendirmek mümkün değildir. Kültürel değerler, tutumlar, normlar, sosyoloji ve sosyal gerçekler, yöneticilerin gelecekteki tehditlere ve fırsatlara nasıl tepki vereceğini şekillendirir. Özellikle okul yöneticilerinin eğilimleri kültürel değerlerden etkilenmektedir. Dolayısı ile okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin ve stratejik yönetim algı ve tutumlarının incelenmesi önem arz etmektedir.

STRATEJİK YÖNETİM

1980'li yıllara kadar stratejik yönetim yalnızca çokuluslu şirketler, büyük holdingler ve özel sektör şirketleri tarafından anlaşılıp uygulanırken, günümüzde pek çok işletme stratejik yönetimi bir araç olarak kullanmaktadır (Güney & Şahin, 2023). Stratejik yönetim; kamu kurumlarının orta ve uzun vadeli hedeflerinin odağını belirlemesi, makro bütçeleri hazırlaması ve planın uygulanması sırasında mali disiplin dengesini sürdürmesi, stratejik hedeflere göre kaynak tahsisi sürecine göre kaynakların etkin kullanılıp kullanılmadığını denetlemesi ve hesap verebilirliği güçlendirmesi (Başkanlığı, 2021); bir kuruluşun uzun vadeli hedeflerine ulaşmasını ve rakiplerine karşı rekabet avantajı kazanmasını sağlamak için yönetim veya stratejik planlamanın gerektirdiği araştırma, inceleme, değerlendirme ve seçme çabalarını kapsayan ve planlanan bu stratejilerin organizasyonun uygulanmasına yönelik ölçüsü, bir işletmedeki üst düzey çalışanların faaliyetlerini içeren süreçlerin toplamı (Güçlü, 2003) olarak tanımlanmaktadır.

Stratejik yönetim, kurumsal sürekliliği sağlamak için politikalar, vizyon ve misyon beyanları, problem çözme teknikleri ve beyin fırtınası gibi temel uygulama araçlarını sağlar. 21. yüzyılın rekabet ortamında, günlük kısa vadeli çözümlerin veya gelişigüzel planların başarı şansı yoktur, dolayısıyla uzun vadeli bir vizyona sahip, rekabete ve yeniliğe odaklı, teknoloji ve teknoloji kullanımına dayalı, bilgiye ihtiyaç vardır (İzci & Yıldız, 2020). Stratejik yönetim, iş hedeflerini işlevsel planlara dönüştürebilen özel bir birim veya ekip tarafından gerçekleştirilmelidir.

Küreselleşme, rekabet ve teknolojik gelişmenin baskısı altında günümüz işletmelerinin acilen stratejik yönetim uygulamalarına ihtiyaç duyduğu görülmektedir (Memduhoğlu & Uçar, 2012).

Stratejik yönetim bilinci, küreselleşmenin asimetric etkilerini farklı boyutlara taşımada ve rekabet avantajı sağlamada kritik öneme sahip bir farkındalık biçimidir. Günümüzde kuruluşlar açık sistemlerdir ve çevresel faktörlerin yanı sıra küresel çevreyi ve paydaşlarını da dikkate almak zorundadırlar (Aytar, 2019). Organizasyon yöneticilerinin yoğun rekabet ortamında gelecek stratejilerini formüle edebilmeleri için stratejik düşünme ve bakış açısına sahip olmaları gerekmektedir (Türk & Kara, 2017). Öğrenme yeteneği ve öğrenme eğilimi stratejik düşünme sürecinde anahtar rol oynamaktadır. Stratejik farkındalık, stratejik karar problemlerinin yorumlanmasıyla yakından ilgili olan kolektif bir tutumu ifade eder. Stratejik yönetim disiplinine göre stratejik farkındalığa sahip olmak, rakiplerinizden farklı bir bakış açısına ve rekabet avantajına sahip olmak anlamına gelir (Güney & Şahin, 2023).

Strateji, kısa ve uzun vadede bugün ile gelecek arasında bir köprü görevi görür ve her organizasyonun bir stratejisi olmalıdır. Bir stratejinin başarılı olabilmesi için etkili bir şekilde uygulanması gerekir (Özdemir & Toz, 2021). Stratejik planlama; geleceğe yönelik politikaların oluşturulması, iyi durumların sürekliliğinin sağlanması, kuruluş ile çevre arasındaki uyumun sağlanması, geleceğe yönelik kararların alınması, katılımın, şeffaflığın ve hesap verebilirliğin artırılması için gereklidir. Stratejik planlama 1950'li yıllarda önce askeri alanda ortaya çıkmış, daha sonra ticari alana, kamu yönetimine, okul yönetimine ve diğer alanlara yayılmıştır (Özdemir & Toz, 2021). Stratejik planlama; bir organizasyonun kendini ortaya koyması, ne yaptığını ve neden yaptığını tanımlaması, neyi başarmayı hedeflediğini belirlemesi, organize etmesi, kararlar alması ve alınacak aksiyonları ortaya koyması disiplinli ve sistematik bir yol (Gürle, 2023)olarak tanımlanmaktadır.

12 Ekim 2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun (KMKK) 9'uncu maddesi uyarınca stratejik planlama Türk kamu kurumları için bir zorunluluk haline gelmiştir. Böylece kamu eğitim kurumları stratejik plan geliştirmekle yükümlü kurumlardan biri haline gelmiştir (Sevmez, 2021). Türk eğitim sisteminin stratejik planlaması, 1998-1999 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın Müfredat Laboratuvar Okullarında (MLO) stratejik planlama araştırması yapmasıyla başlar. Milli Eğitim Bakanlığı'nda 2010-2014 içerisinde stratejik yönetime geçilmiş ve merkez teşkilatında, il ve ilçe milli eğitimlerde ve okullarda stratejik yönetim uygulanmış, 2010 yılı sonu itibarıyla tamamlanmıştır (Yarım, 2016).

Eğitim ve öğretimin okullarda gerçekleşmesi, okulları eğitim sisteminin stratejik bir bileşeni haline getirmektedir. Okul stratejik yönetiminin başarısı, her düzeydeki eğitim sistemlerinin ve hatta tüm toplumun geleceği ile ilgilidir (Çelik, 2019). Eğitim alanında stratejik planların açılmasının nedenleri arasında eğitime olan talebin artması, eğitimdeki yeni gelişmeler, teknolojik gelişmelerin eğitime etkisi ve eğitim kalitesinin artan önemi sayılabilir. Eğitim kurumları; orta ve uzun vadeli geleceğe bakmak, ileriye dönük kararlar almak, kurumun hangi değişiklikleri yapıp geliştireceğini, kimin hangi rolleri üstleneceğini belirlemek için stratejik planlamaya ihtiyaç duyar (Memduhoğlu & Uçar, 2012).

YÖNTEM

Araştırma Yöntemi

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeyleri ve stratejik yönetim algılarının analizinin yapıldığı bu araştırma tarama deseninde betimsel bir çalışmadır. Tarama modelinde çalışmaya konu olan olay, kişi veya nesne kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Bu araştırma yöntemleri geçmişte veya günümüzde var olan durumları betimlemeyi amaçlamaktadır. Hiçbir şekilde onları değiştirmeye veya etkilemeye çalışılmaz (Karasar, 2023). Bu modele dayalı olarak okulların stratejik planlama algıları ve mevcut stratejik planlama uygulamaları analiz edilerek değerlendirilmiştir.

Araştırma Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, Hatay ili İskenderun ilçesi sınırları içerisinde faaliyet gösteren kamu okullarında çalışan yöneticilerden oluşmaktadır. Bu çalışmada örneklem evrenden seçilmiş olup örnekleme yöntemi olarak kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma örneklemini Hatay ili İskenderun ilçesindeki kamu okullarında çalışan 125 okul müdürü ve müdür yardımcısı oluşturmaktadır. Örneklemeye ilişkin demografik veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 1. Okul Yöneticilerinin Demografik Özellik Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans	Yüzde	Değişken	Grup	Frekans	Yüzde	
Cinsiyet	Kadın	44	35,2	Kıdem	1-5 yıl	23	18,4	
	Erkek	81	64,8		6-10 yıl	25	20,0	
Eğitim Durumu	Lisans	87	69,6		11-15 yıl	28	22,4	
	Lisansüstü	38	30,4		16-20 yıl	24	19,2	
Yaş	25-30 yaş	14	11,2		21 yıl ve üzeri	25	20,0	
	31-35 yaş	27	21,6		Unvan	Müdür	58	46,4
	36-40 yaş	26	20,8			Müd. Yard.	67	53,6
	41-45 yaş	23	18,4		Eğitim Kademesi	Okul Öncesi	28	22,4
	46-50 yaş	22	17,6			İlkokul	28	22,4
	51 yaş ve üzeri	13	10,4			Ortaokul	40	32,0
Toplam	125	100,0	Lise	29		23,2		

Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin %35,2'sinin (f=44) kadın, %64,8'inin (f=81) erkek; %69,6'sının (f=87) lisans, %30,4'ünün (f=38) lisansüstü eğitim mezunu olduğu; %11,2'sinin (f=14) 25-30, %21,6'sının (f=27) 31-35, %20,8'inin (f=26) 36-40, %18,4'ünün (f=23) 41-45, %17,6'sının (f=22) 46-50, %10,4'ünün (f=13) 51 ve üzeri yaş aralığında olduğu; %18,4'ünün (f=23) 1-5, %20,0'sinin (f=25) 6-10, %22,4'ünün (f=28) 11-15, %19,2'sinin (f=24) 16-20, %20,0'sinin (f=25) 21 ve üzeri yıl çalışma kıdeminde olduğu; %46,4'ünün (f=58) müdür, %53,6'sının (f=67) müdür yardımcısı unvanında olduğu; 22,4'ünün (f=28) okul öncesi, 22,4'ünün (f=28) ilkokul, %32,0'sinin (f=40) ortaokul ve %23,2'sinin (f=29) lise kademesinde yöneticilik yaptığı görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada, verilerin elde edilmesi amacı ile anket yöntemine başvurulmuş olup toplam 44 sorudan oluşan anket içerisinde üç bölüm yer almaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik bilgilerine, ikinci bölümde stratejik yönetim araç, yöntem ve tekniklere yönelik bilgi düzeyine ve üçüncü bölümde ise stratejik yönetim ile ilgili görüşleri ortaya koyan ve Kayar Çelik (2019) tarafından geliştirilen "Yöneticilerde Stratejik Yönetim Algısı Ölçeği"ne ilişkin sorular yer almaktadır. YSY algısı ölçeği, 22 maddeli, Kaynak ve Çevre olmak üzere iki alt boyutlu 5'li likert tarzında geliştirilmiştir.

Veri Toplanması ve Analizi

Katılımcılara çevrimiçi anket teknolojisi kullanılarak ulaşılmış ve kimliklerini ortaya çıkaracak herhangi bir bilgiye yer verilmeyerek gizlilik ve objektiflik sağlanmıştır. Anket formundaki ölçek ifadelerinin güvenilirliklerinin test edilmesi amacıyla Cronbach's Alpha tekniğine başvurulmuştur. Yapılan analiz sonucuna göre bilgi düzeyi ($\alpha=,965$), kaynak ($\alpha=,995$) ve çevre ($\alpha=,995$) boyutuna yönelik ölçek ifadelerinin "çok iyi" düzeyde güvenilir olduğu söylenebilir. Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile stratejik yönetim algılarının belirlenmesine yönelik toplanan verilerin hem stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri hem de stratejik yönetim algıları ve alt boyutlarında basıklık ve çarpıklık değerlerinin ± 1 aralığında olması nedeniyle veriler normal bir dağılım göstermesi üzerine araştırmada parametrik test yöntemleri tercih edilmiştir.

BULGULAR

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeyine ilişkin veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 2. Okul Yöneticilerinin Stratejik Yönetim Araç, Yöntem ve Teknikleri ile İlgili Bilgi Düzeyi Dağılımı

	N	Min.	Max.	Ort.	Std. Sapma
Stratejik Plan	125	2,0	5,0	3,72	1,01
Stratejik Bilinç	125	1,0	5,0	3,44	1,19
Durum Analizi	125	2,0	5,0	3,81	1,02
Swot (GZFT) Analizi	125	1,0	5,0	3,30	1,30
Fayda-Maliyet Analizi	125	1,0	5,0	3,46	1,28
Risk Analizi	125	2,0	5,0	3,93	,93
Değer Zincir Analizi	125	1,0	5,0	3,30	1,29
Senaryo Analizi	125	1,0	5,0	3,30	1,23
Dış Kaynak Kullanımı	125	1,0	5,0	3,37	1,33

Tablo 2'deki verilerin dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgilerinin en yüksekte en düşüğe doğru Risk Analizi ($x=3,93$), Durum Analizi ($x=3,81$), Stratejik Plan ($x=3,72$), Fayda-Maliyet Analizi ($x=3,46$), Stratejik Bilinç ($x=3,44$), Dış Kaynak Kullanımı ($x=3,37$), Swot (GZFT) Analizi ($x=3,30$), Değer Zincir Analizi ($x=3,30$) ve Senaryo Analizi ($x=3,30$) şeklinde sıralandığı görülmektedir.

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim algılarına ilişkin veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 3. Okul Yöneticilerinin Stratejik Yönetim Algısına İlişkin Dağılım

	N	Min.	Max.	Ort.	Std. Sapma
Kaynak Boyutu	125	1,00	5,00	3,59	1,37
Çevre Boyutu	125	1,00	5,00	3,55	1,37
Stratejik Yönetim Algısı	125	1,00	5,00	3,57	1,36

Tablo 3'teki verilerin dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin stratejik yönetim algılarının hem ölçek genelinde ($\bar{x}=3,57$) hem de Kaynak ($\bar{x}=3,59$) ve Çevre ($\bar{x}=3,55$) alt boyutlarında "Yüksek" düzeyde olduğu görülmektedir.

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 4. Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS	F	t	df	p
Stratejik Plan	Kadın	44	3,591	,97	,446	-1,051	123	,295
	Erkek	81	3,790	1,03				
Stratejik Bilinç	Kadın	44	3,364	1,08	3,813	-,580	123	,563
	Erkek	81	3,494	1,25				
Durum Analizi	Kadın	44	3,636	,99	,113	-1,448	123	,150
	Erkek	81	3,914	1,03				
Swot (GZFT) Analizi	Kadın	44	3,000	1,31	,957	-1,935	123	,055
	Erkek	81	3,469	1,28				
Fayda-Maliyet Analizi	Kadın	44	3,227	1,25	,220	-1,525	123	,130
	Erkek	81	3,593	1,29				
Risk Analizi	Kadın	44	3,841	,96	,707	-,833	123	,407
	Erkek	81	3,988	,92				
Değer Zincir Analizi	Kadın	44	3,068	1,16	4,627	-1,577	99,182	,118
	Erkek	81	3,432	1,34				
Senaryo Analizi	Kadın	44	3,227	1,17	,961	-,509	123	,612
	Erkek	81	3,346	1,27				
Dış Kaynak Kullanımı	Kadın	44	3,227	1,32	,474	-,917	123	,361
	Erkek	81	3,457	1,34				
Kaynak Boyutu	Kadın	44	3,45	1,41	,539	-,846	123	,399
	Erkek	81	3,67	1,35				
Çevre Boyutu	Kadın	44	3,37	1,43	2,290	-1,082	123	,282
	Erkek	81	3,65	1,34				
Stratejik Yönetim Algısı	Kadın	44	3,41	1,41	1,252	-,967	123	,335
	Erkek	81	3,66	1,34				

Tablo 4'teki verilerin dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin cinsiyetinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşmaya sebep olmadığı görülmektedir ($p>,05$).

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarının eğitim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 5. Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS	F	t	df	p
Stratejik Plan	Lisans	87	3,72	,97	2,315	,069	123	,945
	Lisansüstü	38	3,71	1,11				
Stratejik Bilinç	Lisans	87	3,32	1,18	,517	-1,803	123	,074
	Lisansüstü	38	3,73	1,17				
Durum Analizi	Lisans	87	3,73	1,01	,190	-1,328	123	,187
	Lisansüstü	38	4,00	1,03				
Swot (GZFT) Analizi	Lisans	87	3,27	1,30	,142	-,362	123	,718
	Lisansüstü	38	3,36	1,32				
Fayda-Maliyet Analizi	Lisans	87	3,36	1,31	,646	-1,268	123	,207
	Lisansüstü	38	3,68	1,21				
Risk Analizi	Lisans	87	3,82	,91	,003	-1,974	123	,051
	Lisansüstü	38	4,18	,95				
Değer Zincir Analizi	Lisans	87	3,16	1,30	,086	-1,895	123	,060
	Lisansüstü	38	3,63	1,21				
Senaryo Analizi	Lisans	87	3,23	1,27	,299	-1,012	123	,314
	Lisansüstü	38	3,47	1,15				
Dış Kaynak Kullanımı	Lisans	87	3,31	1,34	,097	-,830	123	,408
	Lisansüstü	38	3,52	1,33				
Kaynak Boyutu	Lisans	87	3,54	1,32	,459	-,604	123	,547
	Lisansüstü	38	3,70	1,49				
Çevre Boyutu	Lisans	87	3,52	1,32	,909	-,429	123	,669
	Lisansüstü	38	3,63	1,50				
Stratejik Yönetim Algısı	Lisans	87	3,53	1,31	,670	-,518	123	,605
	Lisansüstü	38	3,67	1,49				

Tablo 5'teki verilerin dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin eğitim durumlarının stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşmaya sebep olmadığı görülmektedir ($p>,05$).

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarının yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 6. Yaş Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS	KT	df	x^2	F	p	
Stratejik Plan	25-30	14	3,86	,95	G.arası	7,701	5	1,540	1,534	,184
	31-35	27	3,37	1,11	G.içi	119,499	119	1,004		
	36-40	26	4,04	,96	Toplam	127,200	124			
	41-45	23	3,61	1,03						
	46-50	22	3,91	,87						
	51 ve üzeri	13	3,54	1,05						
Stratejik Bilinç	25-30	14	3,21	1,25	G.arası	2,972	5	,594	,407	,843
	31-35	27	3,41	1,28	G.içi	173,940	119	1,462		
	36-40	26	3,65	1,16	Toplam	176,912	124			
	41-45	23	3,48	1,08						
	46-50	22	3,27	1,32						
	51 ve üzeri	13	3,62	1,12						
Durum Analizi	25-30	14	4,00	1,04	G.arası	7,224	5	1,445	1,392	,232
	31-35	27	3,56	1,09	G.içi	123,544	119	1,038		
	36-40	26	4,19	,98	Toplam	130,768	124			
	41-45	23	3,61	,94						
	46-50	22	3,86	1,04						
	51 ve üzeri	13	3,69	1,03						
Swot (GZFT) Analizi	25-30	14	3,50	1,16	G.arası	12,129	5	2,426	1,441	,215
	31-35	27	3,00	1,44	G.içi	200,319	119	1,683		
	36-40	26	3,77	1,11	Toplam	212,448	124			
	41-45	23	3,09	1,41						
	46-50	22	3,46	1,26						
	51 ve üzeri	13	2,92	1,32						
Fayda-Maliyet Analizi	25-30	14	3,50	1,29	G.arası	10,560	5	2,112	1,292	,272
	31-35	27	3,15	1,38	G.içi	194,528	119	1,635		
	36-40	26	3,96	1,11	Toplam	205,088	124			
	41-45	23	3,26	1,29						
	46-50	22	3,55	1,30						
	51 ve üzeri	13	3,31	1,32						

Risk Analizi	25-30	14	3,93	,83	G.arası	1,722	5	,344	,380	,861
	31-35	27	3,85	1,06	G.içi	107,766	119	,906		
	36-40	26	4,15	,88	Toplam	109,488	124			
	41-45	23	3,83	,98						
	46-50	22	3,91	,87						
Değer Zincir Analizi	25-30	14	2,93	1,44	G.arası	5,274	5	1,055	,624	,682
	31-35	27	3,37	1,21	G.içi	201,174	119	1,691		
	36-40	26	3,62	1,24	Toplam	206,448	124			
	41-45	23	3,26	1,21						
	46-50	22	3,14	1,52						
Senaryo Analizi	25-30	14	3,00	1,41	G.arası	3,762	5	,752	,480	,791
	31-35	27	3,26	1,35	G.içi	186,686	119	1,569		
	36-40	26	3,54	1,10	Toplam	190,448	124			
	41-45	23	3,35	1,19						
	46-50	22	3,14	1,32						
Dış Kaynak Kullanımı	25-30	14	3,21	1,53	G.arası	3,589	5	,718	,392	,853
	31-35	27	3,26	1,40	G.içi	217,739	119	1,830		
	36-40	26	3,69	1,23	Toplam	221,328	124			
	41-45	23	3,35	1,27						
	46-50	22	3,27	1,45						
Kaynak Boyutu	25-30	14	3,70	1,29	G.arası	3,24	5	,648	,335	,891
	31-35	27	3,44	1,46	G.içi	230,63	119	1,938		
	36-40	26	3,77	1,45	Toplam	233,88	124			
	41-45	23	3,37	1,31						
	46-50	22	3,61	1,41						
Çevre Boyutu	25-30	14	3,75	1,27	G.arası	4,53	5	,906	,469	,799
	31-35	27	3,37	1,46	G.içi	229,86	119	1,932		
	36-40	26	3,77	1,44	Toplam	234,39	124			
	41-45	23	3,29	1,31						
	46-50	22	3,59	1,40						
Stratejik Yönetim Algısı	25-30	14	3,73	1,27	G.arası	3,81	5	,762	,397	,850
	31-35	27	3,40	1,45	G.içi	228,58	119	1,921		
	36-40	26	3,77	1,44	Toplam	232,40	124			
	41-45	23	3,33	1,30						
	46-50	22	3,60	1,41						
51 ve üzeri	25-30	14	3,73	1,35						

Tablo 6'daki verilerin dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin yaş gruplarının stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşmaya sebep olmadığı görülmektedir ($p>,05$).

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarının kıdem değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 7. Kıdem Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS		KT	df	x^2	F	p
Stratejik Plan	1-5 yıl	23	3,48	1,04	G.arası	3,23	4	,807	,781	,540
	6-10 yıl	25	3,76	1,13	G.içi	123,97	120	1,033		
	11-15 yıl	28	3,79	1,03	Toplam	127,20	124			
	16-20 yıl	24	3,96	,95						
	21 ve üzeri	25	3,60	,91						
Stratejik Bilinç	1-5 yıl	23	3,30	1,18	G.arası	2,36	4	,590	,406	,804
	6-10 yıl	25	3,44	1,39	G.içi	174,55	120	1,455		
	11-15 yıl	28	3,57	1,07	Toplam	176,91	124			
	16-20 yıl	24	3,63	1,13						
	21 ve üzeri	25	3,28	1,24						
Durum Analizi	1-5 yıl	23	3,65	1,03	G.arası	2,57	4	,643	,602	,662
	6-10 yıl	25	3,84	1,18	G.içi	128,20	120	1,068		
	11-15 yıl	28	3,93	,98	Toplam	130,77	124			
	16-20 yıl	24	4,00	,93						

	21 ve üzeri	25	3,64	1,04						
Swot (GZFT) Analizi	1-5 yıl	23	3,13	1,29	G.arası	4,52	4	1,129	,652	,627
	6-10 yıl	25	3,32	1,46	G.ıçı	207,93	120	1,733		
	11-15 yıl	28	3,46	1,29	Toplam	212,45	124			
	16-20 yıl	24	3,54	1,28						
	21 ve üzeri	25	3,04	1,24						
Fayda-Maliyet Analizi	1-5 yıl	23	3,22	1,28	G.arası	5,53	4	1,382	,831	,508
	6-10 yıl	25	3,44	1,50	G.ıçı	199,56	120	1,663		
	11-15 yıl	28	3,64	1,19	Toplam	205,09	124			
	16-20 yıl	24	3,75	1,15						
	21 ve üzeri	25	3,24	1,30						
Risk Analizi	1-5 yıl	23	3,78	,95	G.arası	1,74	4	,435	,485	,747
	6-10 yıl	25	4,00	1,04	G.ıçı	107,75	120	,898		
	11-15 yıl	28	4,00	,94	Toplam	109,49	124			
	16-20 yıl	24	4,08	,88						
	21 ve üzeri	25	3,80	,91						
Değer Zincir Analizi	1-5 yıl	23	3,13	1,25	G.arası	2,62	4	,656	,386	,818
	6-10 yıl	25	3,36	1,35	G.ıçı	203,82	120	1,699		
	11-15 yıl	28	3,43	1,23	Toplam	206,45	124			
	16-20 yıl	24	3,46	1,38						
	21 ve üzeri	25	3,12	1,30						
Senaryo Analizi	1-5 yıl	23	3,09	1,24	G.arası	2,50	4	,626	,400	,809
	6-10 yıl	25	3,32	1,46	G.ıçı	187,95	120	1,566		
	11-15 yıl	28	3,39	1,10	Toplam	190,45	124			
	16-20 yıl	24	3,50	1,18						
	21 ve üzeri	25	3,20	1,26						
Dış Kaynak Kullanımı	1-5 yıl	23	3,17	1,30	G.arası	2,87	4	,718	,394	,812
	6-10 yıl	25	3,36	1,52	G.ıçı	218,46	120	1,820		
	11-15 yıl	28	3,50	1,23	Toplam	221,33	124			
	16-20 yıl	24	3,58	1,28						
	21 ve üzeri	25	3,24	1,39						
Kaynak Boyutu	1-5 yıl	23	3,40	1,41	G.arası	1,84	4	,461	,238	,916
	6-10 yıl	25	3,78	1,37	G.ıçı	232,03	120	1,934		
	11-15 yıl	28	3,55	1,45	Toplam	233,88	124			
	16-20 yıl	24	3,63	1,40						
	21 ve üzeri	25	3,62	1,32						
Çevre Boyutu	1-5 yıl	23	3,37	1,40	G.arası	1,74	4	,436	,225	,924
	6-10 yıl	25	3,74	1,37	G.ıçı	232,65	120	1,939		
	11-15 yıl	28	3,52	1,45	Toplam	234,39	124			
	16-20 yıl	24	3,58	1,40						
	21 ve üzeri	25	3,56	1,33						
Stratejik Yönetim Algısı	1-5 yıl	23	3,38	1,40	G.arası	1,79	4	,448	,233	,919
	6-10 yıl	25	3,76	1,37	G.ıçı	230,61	120	1,922		
	11-15 yıl	28	3,53	1,45	Toplam	232,40	124			
	16-20 yıl	24	3,60	1,39		1,79	4	,448		
	21 ve üzeri	25	3,59	1,32		230,61	120	1,922		

Tablo 7'deki verilerin dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin kıdem gruplarının stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşmaya sebep olmadığı görülmektedir ($p>,05$).

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarının unvan değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 8. Unvan Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS	F	t	df	p
Stratejik Plan	Müdür	58	3,96	,935	1,388	2,578	123	,011
	Müd. Yard.	67	3,50	1,03				
Stratejik Bilinç	Müdür	58	3,48	1,27	1,392	,302	123	,763
	Müd. Yard.	67	3,41	1,13				
Durum Analizi	Müdür	58	4,05	1,03	,274	2,435	123	,016
	Müd. Yard.	67	3,61	,984				
Swot (GZFT) Analizi	Müdür	58	3,56	1,18	,702	2,136	123	,035
	Müd. Yard.	67	3,07	1,37				
Fayda-Maliyet Analizi	Müdür	58	3,72	1,25	,010	2,134	123	,035
	Müd. Yard.	67	3,23	1,28				
Risk Analizi	Müdür	58	4,03	,877	1,377	1,091	123	,277
	Müd. Yard.	67	3,85	,988				
Değer Zincir Analizi	Müdür	58	3,32	1,41	3,654	,189	123	,850
	Müd. Yard.	67	3,28	1,17				
Senaryo Analizi	Müdür	58	3,32	1,27	,001	,197	123	,844
	Müd. Yard.	67	3,28	1,21				
Dış Kaynak Kullanımı	Müdür	58	3,48	1,37	,476	,830	123	,408
	Müd. Yard.	67	3,28	1,30				
Kaynak Boyutu	Müdür	58	3,72	1,37	,040	,985	123	,327
	Müd. Yard.	67	3,48	1,36				
Çevre Boyutu	Müdür	58	3,72	1,36	,724	1,285	123	,201
	Müd. Yard.	67	3,40	1,38				
Stratejik Yönetim Algısı	Müdür	58	3,72	1,36	,268	1,139	123	,257
	Müd. Yard.	67	3,44	1,36				

Tablo 8'deki verilerin dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin unvanlarının stratejik yönetim araç, yöntem ve tekniklerinden stratejik bilinç, risk analizi, değer zincir analizi, senaryo analizi ve dış kaynak kullanımı ile stratejik yönetim algılarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşmaya sebep olmadığı ($p>,05$) ancak stratejik yönetim araç, yöntem ve tekniklerinden stratejik plan, durum analizi, swot (gzft) analizi ve fayda-maliyet analizinde müdürler lehine istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşmaya sebep olduğu ($p<,05$) görülmektedir.

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarının eğitim kademesi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin veriler analiz edilerek elde edilen sonuçlar tablo halinde aşağıya aktarılmıştır;

Tablo 9. Eğitim Kademesi Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS		KT	df	χ^2	F	p
Stratejik Plan	Okul Öncesi	28	3,96	,961	G.arası	4,89	3	1,63	1,614	,190
	İlkokul	28	3,50	1,10	G.ıç	122,30	121	1,01		
	Ortaokul	40	3,85	,893	Toplam	127,20	124			
	Lise	29	3,51	1,08						
Stratejik Bilinç	Okul Öncesi	28	3,46	1,29	G.arası	1,51	3	,504	,348	,791
	İlkokul	28	3,50	1,13	G.ıç	175,39	121	1,45		
	Ortaokul	40	3,30	1,24	Toplam	176,91	124			
	Lise	29	3,58	1,11						
Durum Analizi	Okul Öncesi	28	4,00	1,05	G.arası	2,40	3	,801	,755	,521
	İlkokul	28	3,60	1,03	G.ıç	128,36	121	1,06		
	Ortaokul	40	3,87	1,01	Toplam	130,76	124			
	Lise	29	3,75	1,02						
Swot (GZFT) Analizi	Okul Öncesi	28	3,60	1,22	G.arası	4,17	3	1,39	,809	,491
	İlkokul	28	3,10	1,42	G.ıç	208,27	121	1,72		
	Ortaokul	40	3,32	1,24	Toplam	212,44	124			
	Lise	29	3,17	1,36						
Fayda-Maliyet Analizi	Okul Öncesi	28	3,67	1,30	G.arası	2,92	3	,976	,584	,626
	İlkokul	28	3,25	1,35	G.ıç	202,16	121	1,67		
	Ortaokul	40	3,52	1,26	Toplam	205,08	124			
	Lise	29	3,37	1,26						
Risk Analizi	Okul Öncesi	28	4,00	,902	G.arası	,544	3	,181	,201	,895
	İlkokul	28	3,82	1,05	G.ıç	108,94	121	,900		
	Ortaokul	40	3,97	,861	Toplam	109,48	124			
	Lise	29	3,93	,997						
Değer Zincir Analizi	Okul Öncesi	28	3,32	1,41	G.arası	2,82	3	,940	,559	,643
	İlkokul	28	3,39	1,16	G.ıç	203,62	121	1,68		

	Ortaokul	40	3,10	1,39	Toplam	206,44	124			
	Lise	29	3,48	1,15						
Senaryo Analizi	Okul Öncesi	28	3,25	1,29	G.arası	2,90	3	,968	,624	,601
	İlkokul	28	3,39	1,22	G.içi	187,54	121	1,55		
	Ortaokul	40	3,12	1,24	Toplam	190,44	124			
	Lise	29	3,51	1,21						
Dış Kaynak Kullanımı	Okul Öncesi	28	3,42	1,39	G.arası	2,22	3	,740	,409	,747
	İlkokul	28	3,39	1,28	G.içi	219,10	121	1,81		
	Ortaokul	40	3,20	1,38	Toplam	221,32	124			
	Lise	29	3,55	1,29						
Kaynak Boyutu	Okul Öncesi	28	3,77	1,34	G.arası	4,09	3	1,36	,719	,542
	İlkokul	28	3,31	1,47	G.içi	229,77	121	1,89		
	Ortaokul	40	3,73	1,29	Toplam	233,87	124			
	Lise	29	3,50	1,43						
Çevre Boyutu	Okul Öncesi	28	3,77	1,32	G.arası	4,96	3	1,65	,872	,458
	İlkokul	28	3,25	1,47	G.içi	229,42	121	1,89		
	Ortaokul	40	3,68	1,29	Toplam	234,39	124			
	Lise	29	3,45	1,44						
Stratejik Yönetim Algısı	Okul Öncesi	28	3,77	1,32	G.arası	4,51	3	1,50	,799	,497
	İlkokul	28	3,28	1,46	G.içi	227,88	121	1,88		
	Ortaokul	40	3,71	1,28	Toplam	232,39	124			
	Lise	29	3,48	1,43						

Tablo 9'daki verilerin dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan okul yöneticilerinin çalıştıkları eğitim kademelerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşmaya sebep olmadığı görülmektedir ($p>,05$).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüzde stratejik yönetim, kamu ve özel sektör kuruluşlarında vazgeçilmez yönetim uygulamalarından biri haline gelmiştir. Stratejik yönetimi diğer yöntem ve uygulamalarından ayıran özelliği, geleceği öngörme yeteneği sağlaması, krizleri ve tehditleri önceden tahmin ederek fırsata dönüştürme olanağı sağlaması, planlama yöntemlerini değiştirmesi ve uzun vadeli uygulamayı tercih etmesi, planlama modelleri ve oluşturulan stratejilerle çeşitli yönetim sorunlarına cevap verebilme yeteneğinin sağlanması temel özellikler olarak öne çıkıyor. Eğitim kurumları, gelişip varlıklarını korumak ve hedeflerine etkili bir şekilde ulaşabilmek için planlama gerektiren dinamik örgütlerdir. Geleceği öngörmek isteyen tüm örgütler gibi eğitim kurumlarının da gelecekte çıktılarını daha güçlü kılmak için olası sorunları tespit edip sorumluluklarını değiştirmek öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.

Okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeyi ile stratejik yönetim algılarının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırma bulgularına göre okul yöneticilerinin stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgilerinin en yüksekten en düşüğe doğru risk analizi, durum analizi, stratejik plan, fayda-maliyet analizi, stratejik bilinç, dış kaynak kullanımı, swot (gzft) analizi, değer zincir analizi ve senaryo analizi şeklinde sıralandığı; stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu; okul yöneticilerinin stratejik yönetim algılarının hem ölçek genelinde hem de kaynak ve alt boyutlarında "yüksek" düzeyde olduğu; cinsiyet, eğitim durumu, yaş, kıdem ve çalıştıkları eğitim kademesi değişkenlerine göre stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri bilgi düzeyleri ile stratejik yönetim algılarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluşmadığı ancak unvan değişkenine göre stratejik yönetim araç, yöntem ve tekniklerinden stratejik plan, durum analizi, swot (gzft) analizi ve fayda maliyet analizinde müdürler lehine istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çetin (2013)'in yaptığı araştırmada okul yöneticilerinin stratejik planlama hakkındaki bilgi düzeylerinin kendilerini yeterli gördükleri ve stratejik planlamaya ve inanç düzeylerine ilişkin olumlu görüş geliştirdikleri sonucuna ulaşılması; Kayar Çelik (2019)'in yaptığı araştırmada okul yöneticilerinin stratejik yönetim ve alt boyutları algılarının yüksek düzeyde olması, çevre boyutunda cinsiyet, yaş ve eğitim durumu, kaynak boyutunda ise cinsiyet ve yaş değişkenine göre farklılaşma olmaması; İzci ve Yıldız (2020)'in yaptıkları araştırmada cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve kıdem değişkenine göre farklılaşma olmaması; Gürle (2023)'nin yaptığı araştırmada stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılması araştırma sonucuyla örtüşürken Kayar Çelik (2019)'in yaptığı araştırmada stratejik yönetim araç, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin orta düzeyde olması ve kaynak boyutunda eğitim durumuna göre farklılaşma oluşması; Aytar (2019)'in yaptığı araştırmada ise küçük işletme (KOBİ) yöneticilerinin stratejik yönetim ile ilişkilendirdiği kavramlar hususunda yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıkları; Gürle (2023)'nin yaptığı araştırmada stratejik plan,

dış kaynak kullanımı ve rekabet stratejisi şeklinde sıralandığı ve cinsiyet, yaş ve eğitim durumuna göre farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılması bu araştırma sonucuyla örtüşmemektedir.

Araştırma sonuçlarından hareketle; stratejik yönetim bir zorunluluktan ziyade bir ihtiyaç olarak görülmesi ve özellikle planlama aşamasında paydaş katılımına değer verilmesi, okul süreçleri il ve mülki idareler tarafından desteklenmesi, kurumsal performansı artırmak ve sınırlı kaynakların etkin ve verimli kullanımını sağlamak amacıyla tasarlanmış stratejik yönetim süreçleri uygulanması, okulların geleceğinde çok önemli rol oynayan stratejik yönetim ve stratejik yönetim araçları konusunda farkındalık oluşturulması, uygulamada stratejik yönetim araçları kullanılırken sistemsel ve kavramsal boşlukların giderilmesine yönelik çalışmalar yapılması, eğitim örgütlerinin geleceğe daha güvenle bakması ve sürekliliğin sağlanması, okul yöneticilerinin stratejik yönetim terminoloji ve geliştirilmesine yardımcı olunması, farklı araçlar kullanılarak farklı alanlarda daha spesifik araştırmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Aydemir, S. (2011). Aile işletmelerinde yöneticilerin stratejik yönetim ve planlamaya ilişkin algılarının incelenmesi: Zonguldak-Bartın-Karabük bölgesi örneği. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aytar, O. (2019). KOBİ yöneticilerinin stratejik bilinç ve stratejik yönetim algıları üzerine bir içerik analizi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(4), 3483–3499.

Başkanlığı, T. C. C. S. ve B. (2021). Kamu idareleri için stratejik planlama kılavuzu. <http://www.sp.gov.tr/tr/kutuphane/s/102/>

Bozkurt, E., & Karakaya, A. (2023). Stratejik yönetimin ilköğretim okullarında uygulanma düzeyi: Karabük ili örneği. *Stratejik Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 1–20.

Canpolat, H. (2010). İl düzeyinde stratejik planlama ve Sivas ili uygulamalarının değerlendirilmesi. *Maliye Dergisi*, 159, 1–20.

Çelik, M. (2019). Eğitim kurumlarında stratejik plan hazırlama ekibi üyelerinin süreçteki uygulamalara ilişkin görüşleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Çetin, H. (2012). Eğitim kurumlarında stratejik planlama bilinç düzeyi ve stratejik yönetimde karşılaşılan sorunlar: Denizli ili örneği. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çetin, H. (2013). Eğitim kurumlarında stratejik planlama bilinç düzeyi ve stratejik yönetimde karşılaşılan sorunlar: Denizli ili örneği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(24), 87–112.

Çoban, B., & Karakaya, Y. E. (2010). Geleceği planlamada stratejik yönetim ve SWOT analizi: kavramsal yaklaşımlar. *Social Sciences*, 5(4), 342–352.

Güçlü, N. (2003). Stratejik yönetim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 61–85.

Güney, S., & Şahin, Ö. (2023). Stratejik yönetim süreçlerinin örgütsel bağlılık ve işgören performansına etkisi: Buna yönelik bir araştırma. *Premium e-Journal of Social Science (PEJOSS)*, 7(31), 555–576.

Gürle, T. A. (2023). KOBİ yöneticilerinin stratejik bilinç, stratejik yönetim algıları ve uyguladıkları rekabet stratejilerinin işletme performansına etkisi: TR83 bölgesi imalatçı firmalar üzerine bir uygulama. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

İzci, F., & Yıldız, M. Ş. (2020). Yöneticilerin stratejik yönetim algısının Van ve Gaziantep büyükşehir belediyeleri özelinde analizi. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 7(60), 2756–2775.

Karasar, N. (2023). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (37. Basım). Nobel Akademi Yayıncılık.

Kayar Çelik, B. (2019). Örgütlerde stratejik yönetim ve yöneticilerin stratejik yönetim algısı: Kırşehir ili örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Memduhoğlu, H., & Uçar, İ. (2012). Yönetici ve öğretmenlerin stratejik planlama algısı ve okullarda mevcut stratejik planlama uygulamalarının değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(23), 234–256.

Özalp, İ., Beşler, S., & Oruç, İ. (2012). İşletmelerde yöneticilerin stratejik araç algısı ve kullanım amaçları. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 123–136.

- Özbozkurt, O. B. (2019). Çağdaş stratejik yönetim mimarisi üzerine. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, 6(4), 67–81.
- Özcan, L. (2006). Belediyelerde stratejik yönetimin algılanması: İstanbul büyükşehir belediyesi örneği. *Sakarya Üniversitesi (Turkey)*.
- Özdemir, A., & Toz, E. (2021). Eğitim kurumlarında stratejik planlama hakkında yapılmış çalışmaların tematik ve metodolojik özelliklerinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(79), 1162–1186.
- Sarıpınar, E. (2017). Resmi ve özel anaokullarında liderlik ve stratejik yönetim (öğretmen görüşleri). *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.*
- Seçilmiş, B. Ö. (2017). Havayolu işletmelerinde stratejik yönetim uygulamalarının kabin ekibi davranışlarına etkisi: Bir havayolu örneği. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.*
- Selamet, A. A. (2019). KOBİ'lerde stratejik yönetim algısı: Karaman OSB'de faaliyet gösteren KOBİ'lerde bir uygulama. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.*
- Şentürk, F. K. (2010). Otel işletmelerinde stratejik yönetim araçları kullanımı üzerine bir araştırma. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.*
- Sevmez, H. (2021). Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde stratejik yönetim algı düzeyi araştırması ve uygulamada karşılaşılan sorunlar. *Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.*
- Taşdemir, D. B. (2022). Öğretmen algularına göre okul etkililiği ile stratejik yönetim arasındaki ilişki. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.*
- Tiftik, C. (2021). Türkiye'deki işletmelerin rekabet kazanımlarında kullandıkları stratejik yönetim anlayışlarının etkileri: Sistematik bir inceleme. *İzlek Akademik Dergi*, 4(1), 45–55.
- Türk, M., & Kara, E. (2017). Konaklama işletmelerinde stratejik yönetim süreci: Yöneticiler üzerine bir araştırma. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 552–574.
- Yarım, M. A. (2016). İlkokullarda yönetici ve öğretmenlerin stratejik planlama algıları ve stratejik yönetim uygulamalarında karşılaşılan sorunlar: Erzurum ili örneği. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.*
- Yavuz, C. (2020). Sağlık kurumları yöneticilerinin stratejik yönetim anlayışları: Özel hastane yöneticileri üzerine bir araştırma. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi İşletme Enstitüsü.*
- Yenipınar, Ş. (2014). Stratejik yönetimin ilköğretim okullarında uygulanma düzeyi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.*